

10. Wnioski końcowe

Ocena Zasobów Pomocy Społecznej sporządzona została w oparciu o dane z roku 2022 oraz 2023- roku ceny, jak również zawiera prognozę na rok 2024r. bazującą na ocenie i obserwacji przebiegu zjawisk w badanym okresie (jednakże w większości przypadków dane opierają się głównie na roku 2023r. w uwagi na małą tendencję spadkowo-wzrostową). Zgromadzony materiał ukazuje pewne prawidłowości oraz cechy zmienna w wybranych obszarach badawczych.

W zakresie sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Rydzyna zanotowano stały wzrost liczby mieszkańców. W obszarze infrastruktury społecznej w Gminie Rydzyna dotyczącej złożonych wniosków o mieszkania komunalne obserwuje się tendencję spadkową.

Na podstawie zabranych danych można przyjąć, że zarówno skala potrzeb społecznych jak i skala możliwości ich zaspokojenia utrzymuje się na podobnym poziomie, z nieznaczną tendencją do wzrostu. Liczby świadczeniobiorców jak i ilości określonych form pomocy. Na taki stan rzeczy ma wpływ przeniesienie obszaru działania na szeroko rozumianą pracę społeczną. Analiza danych w obszarze pomocy społecznej ukazuje nakładanie się na siebie różnych, złożonych problemów społecznych w rodzinach korzystających ze wsparcia. Powody przyznania pomocy społecznej pozostają bez większych zmian i dominuje: długotrwała i ciężka choroba, niepełnosprawność, bezrobocie.

W obszarze rodzajów świadczeń przyznawanych osobom uprawnionym na podstawie decyzji administracyjnych, nieznacznie tendencja spadkowa nastąpiła w zakresie zasiłku stałego przyznawanego dla osób niezdolnych do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnych do pracy. Spadek nastąpił również w zakresie zasiłku okresowego. Najczęściej przyznawanym świadczeniem pieniężnym dalej jest zasiłek celowy, kierowany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, w szczególności na zakup żywności, opalu, odzieży i obuwia, niezbędnych lekarstw itp.

W zakresie świadczeń niepieniężnych z pomocy społecznej w postaci posiłku, nastąpiła tendencja wzrostowa. Od roku 2019 nowy Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 dał możliwość korzystania z bezpłatnych posiłków osobom samotnym i starszym.

W stosunku do osób wymagających umieszczenia do domu pomocy społecznej widoczna tendencja wzrostowa osób umieszczonych a co za tym idzie wzrost kwoty wydatkowanych świadczeń w obszarze osób kierowanych do domu pomocy społecznej. Podobna sytuacja wzrostowa utrzymuje się w stosunku do organizacji usług opiekuńczych.

W zakresie odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej cały czas widoczna jest tendencja wzrostowa.

W zakresie przyznawania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie stypendiów socjalnych dla uczniów i zasiłków szkolnych, obserwuje się tendencję spadkową.

Obserwuje się tendencję spadkową w zakresie ustalania prawa do dodatku mieszkaniowego.

W zakresie realizacji zadania zleconego gminie w postaci ustalania prawa do świadczeń rodzinnych, od roku 2013 zauważalny był systematyczny spadek osób uprawnionych. Wzrost wypłacanych świadczeń obserwowany jest nadal w przypadku świadczeń opiekuńczych: głównie świadczenia pielęgnacyjnego oraz zasiłku pielęgnacyjnego.

Dodatkowo tendencję wzrostową zaobserwować można w zakresie opłacania składek ubezpieczenia zdrowotnego oraz składek ubezpieczenia społecznego za osoby uprawnione.

W zakresie wypłaty świadczenia wychowawczego Gmina wypłaca tylko ustalone prawo do świadczenia wychowawczego w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Pracownicy Ośrodka cały czas mierzą się z nowymi zadaniami.

W zeszłym roku ponad 50 rodzin otrzymało pomoc rzeczową w formie 2 ton opalu nabytego przez Gminę Rydzyna zgodnie z ustawą z dnia 27 października 2022r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych.

Gmina Rydzyna w roku 2023 realizowała zadania związane z wypłatą refundacji vat za dostarczone paliwa gazowe zgodnie z ustawą o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023r. w związku z sytuacją na rynku gazu.

Rzeczywistość związana z wybuchem wojny na Ukrainie generuje dalej zadania jakim są m.in: jednorazowe świadczenia pieniężne w wysokości 300,00zł przeznaczone na utrzymanie oraz świadczenia pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia dla obywateli Ukrainy, którzy legalnie przekroczyli granice w ramach ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Nadto w 2023r. OPS realizował obowiązek wydawania zaświadczeń do czystego powietrza.

Mimo zwiększanych obowiązków personel pracował w nie zwiększonym składzie.

W kategorii osób otrzymujących świadczenia alimentacyjne w 2023r. obserwuje się tendencję spadkową. Obserwowany jest nadal wzrost zapotrzebowania na działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych.

W zakresie infrastruktury pomocy społecznej, na terenie gminy Rydzyna nie funkcjonują placówki typu: środowiskowe domy samopomocy, dzienne domy pomocy, noclegownia i schroniska dla osób bezdomnych, kluby samopomocy. W ramach obopólnej współpracy pomiędzy gminą Rydzyna a miastem Leszmem i Powiatem Leszczyńskim, mieszkańcy mają możliwość korzystania z usług świadczonych przez instytucje i placówki położone na terenie tychże podmiotów.

Nadal na terenie gminy Rydzyna brak jest placówek świadczących specjalistyczne poradnictwo m.in. rodzinne, psychologiczne. Jednakże przy tut. Ośrodku powstały punkty udzielające mieszkańcom wsparcia psychologicznego i prawnego.

Na terenie gminy Rydzyna działa Centrum Integracji Społecznej prowadzone przez organizację pozarządową. Planowana jest dalsza współpraca z Centrum w kierunku poszerzenia różnorodności oferowanych usług oraz udziału w zajęciach mieszkańców gminy. Niezbędnym staje się zabezpieczenie przez Gminę środków finansowych w celu realizacji wspólnych celów.

Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej posiada wysoki stopień specjalizacji. Zdecydowana większość pracowników OPS posiada wyższe wykształcenie.

Reasumując niniejszą Ocena Zasobów Pomocy Społecznej, zaobserwować można systematyczne poszerzenie usług pomocy społecznej w gminie, ich rodzajów oraz spektrum działania, poza tym zwiększenie kręgu osób uprawnionych poprzez planowane systematyczne podwyższanie kwoty kryterium dochodowego dla poszczególnych rodzajów świadczeń pieniężnych, co wiąże się ze wzrostem nakładów finansowych, a także wzrost zapotrzebowania na świadczenia niepieniężne. Powoduje to konieczność zabezpieczenia w latach następnych, większych środków finansowych w stosunku do lat ubiegłych, będących przedmiotem niniejszej oceny.